

ПРЕС КЛИПИНГ

1. јул 2016.

НАСЛОВИ

- Четвртина предузећа пред стечајем (стр.2)
- Вучић очекује потврду да фабрика остаје у Србији (стр.3)
- Газде фабрика могу постати и власници земљишта (стр.5)
- Да 80.000 сезонаца не буду илегалци у пољопривреди (стр.6)
- Капитал тражи обучене раднике (стр.7)
- Пред стечајем 21.200 фирми (стр.8)
- Очи упрте у Торино (стр.9)
- "Лола" чека правду из Стразбура (стр.9)
- ЕПС болна тема - 15 година се прича, а мало се ради (стр.11)

Четвртина предузећа пред стечајем

Аутор: [Аница Телесковић](#)

Током 2015. године 12.370 фирми било је у блокади дужије од 90 дана. После низа година непрофитабилности, привреда Србије прешла је у позитивну зону пословања. Према подацима Агенције за привредне регистре, 2015. годину предузећа су завршила у плусу од 143 милијарде динара, за разлику од претходне године када је остварен губитак од 132 милијарде динара. Број запослених током 2015. године повећан је за 21.360 људи. Ипак, када се завири у билансе ових компанија, слика и није тако ружичаста као што се на први поглед чини. Према речима Ружице Стаменковић, регистратора у регистру финансијских извештаја, проблеми високе задужености привреде нису превазиђени ни у 2015. години.

Јавна преузећа у плусу од осам милијарди

После десет година бележења негативних резултата јавна предузећа годину су завршила у плусу од осам милијарди. Према речима Ружице Стаменковић из финансијских извештаја се види да је било штедне и смањења броја запослених. Број радника у односу на крај претходне године мањи је за 739. Иначе, 2014. јавна предузећа завршила су у минусу од 44 милијарде динара. Традиционално лоше резултате оствариле су компаније које су у процесу приватизације (губитак од 24 милијарде динара). Оно што је добра вест је да је њихов губитак у односу на претходну годину мањи за 60 одсто, али је то највећим делом последица смањења броја привредних друштава у овој категорији. И компаније које су у стечају и ликвидацији, очекивано, имају лоше резултате. Њихов минус на крају 2015. године износио је 39 милијарди динара, што је 20 одсто већи губитак него претходне године.

– Кумулирани губици су се прилично одомаћили у српској привреди. Тај негативни ресурс се понавља из године у годину и топи капитал српских привредних друштава – упозорава Стаменковићева.

Чак четвртина компанија има нето губитак изнад висине капитала, што значи да је 25 одсто српске привреде практично пред стечајем. Губитак изнад висине капитала целе српске привреде на крају 2015. године износио је 1.543 милијарде динара, док је кумулирани губитак достигао чак 3.476 милијарди динара. Током 2015. године 12.370 фирми било је у блокади дужије од 90 дана. Порастао је и степен укупне задужености предузећа са 1,8 на 1,84. То практично значи да компаније на један динар сопственог капитала користиле 1,84 динара позајмљених средстава.

Оно што је добро јесте да су укупни пословни приходи порасли 3,3 одсто, а 54.475 привредних субјеката пословало је са добитком. Њихова укупна добит је износила 467 милијарди динара, што је 14,6 одсто више у односу на 2014. годину. При томе је 1.385 предузећа прешло из негативне у позитивну зону пословања.

Бољи позитиван резултат привреде је, како је истакла Стаменковићева, резултат бољег пословног амбијента. Бруто домаћи производ (БДП), односно све што грађани и привреда створе за годину дана, лане је благо повећан за 0,7 одсто. Индустијска производња је порасла за 8,2, а извоз за 7,8 одсто. Инфлација је била на стабилном нивоу (1,5 одсто), а динар је у односу на евро ослабио свега 0,6 процентних поена.

На питање да ли је ова профитабилност одржива, Стаменковићева одговара да очекује побољшање пословних резултата у 2016. години с обзиром на то да се очекује и већи раст БДП-а.

Са друге стране, 27.521 фирма је остварила губитак, који укупно износи 323 милијарде динара. Говорећи о појединачним секторима, она је навела да су из сфере негативног у позитивно прешли трговина, прерађивачка индустрија, саобраћај и складиштење.

Када је о трговини реч, Стаменковићева је као негативну појаву истакла то што трговински ланци преваљују финансирање на добављаче тако што на њих преваљују своје обавезе.

– Уместо да своје пословање финансирају из кредита, они једноставно не плате добављаче и на тај начин угрожавају здрава предузећа, која су онда принуђена да у нови производи циклус уђу уз помоћ кредита. Такви „алтернативни извори финансирања” нису одрживи на дуги рок – упозорава Стаменковићева.

Охрабрујуће је да су привредна друштва која послују по тржишним условима током 2015. године драстично поправила свој резултат. Тако је добит на крају 2014. године у овим компанијама износила 14 милијарди динара, да би на крају прошле године достигла чак 198 милијарди динара.

Анализа је, како је објаснила Стаменковићева, заснована на 92.842 финансијска извештаја која су привредна друштва до краја фебруара доставила за статистичке потребе државе.

– Уобичајена је пракса да око 30.000 компанија уопште не преда финансијске извештаје. То не значи да резултати о пословању нису релевантни, јер је пракса показала да њих око 1.500 има промет већи од 500.000 динара. До доношења новог закона, закључно са 2013. годином, тужилаштву смо подносили пријаве за привредни преступ, али су они узимали у обзир само оне који имају промет преко 500.000 динара, јер су остали имали малу друштвену штетност. Сада је став тужилаштва промењен и ми смо у фази подношења 30.000 пријава за оне који нису доставили извештаје за 2014. годину. До краја 2016. године почећемо и са подношењем пријава за оне који нису поднели извештаје за 2015. годину – истакла је Стаменковићева.

Вучић очекује потврду да фабрика остаје у Србији

Пише: З. Радвановић

*** У компанија Фијат Крајслер аутомобили Србија траје пријављивање радника за добровољни одлазак из фабрике * Уколико се до 8. јула не пријави довољан број радника за добровољни одлазак из фабрике, следи списак технолошких вишкова**

Упркос најављеном смањењу производње и отпуштању радника у крагујевачкој фабрици, "нема шанси да ће Фијат у догледно време да напусти Србију", сазнаје наш лист из кругова блиских делу топ менаџмента Групације Фијат Крајслер аутомобили у Торину.

Тај став пословодства, тврде наши извори, премијеру Александру Вучићу који ће сутра отпутовати у седиште Групације, пренеће други човек компаније ФИА, Алфредо Алтавила.

Шта би, поред чврстих уверавања да Фијат остаје овде, Вучић сутра још могао да чује у Торину? Најпре то да у дугорочнијим плановима компанија предвиђа производњу још једног модела у

Крагујевцу, чему ће да претходи редизајн "фијата 500Л", на чему се, иначе, већ дуже ради. Са измењеним ликом "велики фића" би на светским тржиштима требало да се појави догодине. Вучић би, с друге стране, могао да понуди Алтавили да држава Србија, као сувласник у ФЦА Србија, финансијски учествује у освајању новог модела аутомобила планираног за погоне крагујевачке фабрике.

Делимична обавеза државе је да код новог модела финансијски учествује у изради алата и евентуалне набавке додатне опреме, а не и у финансирању освајања и маркетиншкој промоцији тог модела, што је подухват "тежак" око милијарду евра и у потпуној је надлежности централе Фијата. Ипак, уколико због упошљавања крагујевачке фабрике, пројектоване за 300.000 возила годишње и довођења нових Фијатових добављача у Србију, такав договор сутра буде постигнут, онда би држава, сразмерно свом уделу, требало да одрешу кесу за неких 300 милиона евра. Уколико Србија тај новац нема, нови модел ће у Крагујевац да стигне кад у централи Фијата процене да је за то дошло време.

Али, зато ће се у Торину највероватније разговарати о уговорним обавезама које Србија није испунила - изградњи ауто-пута од Крагујевца до Коридора 10, модернизацији дела локалне пруге до укључења на линију Београд - Бар.

Оно што Вучић сутра у Торину неће да чује, је да би менаџмент ФЦА могао да повуче одлуку о укидању једне од три производне смене и отпуштању 900 од око 3.200 крагујевачких радника, што ће да изазове отказе за још 600 људи из кооперантских фирми Мањети марели, Џонсом контрол, Сиџит и ПМЦ. Та одлука је, због слабијег пласмана "фијата 500Л", пре свега на америчком тржишту, и свођења производње на 75.000 аутомобила годишње - неопозива.

Иначе, пријављивање запослених за добровољни одлазак из фабрике почело је још у понедељак и трајаће, као што је наш лист већ најавио, највероватније до 8. јула, а први пресек, када ће бити објављено колико радника је спремно да напусти фирму, очекује се крајем ове недеље.

Шта ће се догодити ако се за добровољни одлазак не пријави довољан број радника, у синдикату ФЦА јуче нису могли да предвиде, али председник те организације, Зоран Марковић, каже да ће о томе бити речи када се, према договору са састанка од прошлог викенда, поново сретну са премијером, средином наредне седмице.

- Очекујемо да ће Вучић после састанка у Торину моћи нешто више да нам каже о будућности и даљем развоју фабрике, о производњи још једног модела, о укупном броју радника који би требало да оду из фабрике. За сада, одлазе само они који добровољно прихвате понуђени социјални програм - тврди Марковић.

Наш лист сазнаје да ће, уколико се до 8. јула за одлазак из фабрике не пријави предвиђен број радника, у ФЦА Србија бити направљени спискови технолошког вишка. Али, они који се ту буду нашли, моћи ће да рачунају само на законом прописану отпремнину, која је много мања од садашње понуде.

Обушављена производња "фиће"

У крагујевачкој фабрици је у понедељак, после друге смене, привремено обушављена производња све три верзије "фијата 500Л". Монтажне траке неће радити до краја недеље, а радници ће накнадно бити обавештени да ли ће производња поново бити покренута наредне седмице, или ће принудни одмор потрајати до краја изјашњавања о понуђеном социјалном програму. То би био додатни "аргумент" да је, ипак, боље да узму шта им се нуди, док није касно... Изгубљена производња би, након свођење овогодишњег плана, релативно брзо била надокнађена.

Богата отпремнина

Понуђени социјални програм за добровољни одлазак из ФЦА Србија, садржи законску отпремнину, која представља збир трећине зараде запосленог у протеклих 12 месеци, за сваку навршену годину стажа у Фијату, као и накнаду за случај незапослености, коју исплаћује

компанија, а чији износ зависи од дужине стажа осигурања запосленог. Запослени који одлуче да напусте радна места могу да рачунају и на фиксни део у износу од 3.000 евра, уз накнаду за неискоришћени годишњи одмор и регрес за ову годину. Износ отпремнине кретаће се од 4.800 евра, за оне најбројније, са три године стажа, до 12.000 евра за запослене са 30 година стажа.

Газде фабрика могу постати и власници земљишта

Аутор: Љ. Малешевић

Пре годину Скупштина Србије усвојила је Закон о претварању права коришћења грађевинског земљишта у право својине над њим уз накнаду, али ће пуна примена почети овог месеца. Након усвајања Закона, министарка грађевинарства и инфраструктуре Зорана Михајловић објаснила је да је његов главни циљ да оконча својинску трансформацију над грађевинским земљиштем да би се откочиле инвестиције у том сектору. Оцењује се да ће примена тог закона поспешити развој посрнуле грађевинске индустрије у Србији, тим пре што застој у тој области траје већ неколико година јер је Уставни суд Србије прогласио неуставним тадашњи Закон о планирању и изградњи. Тиме је дошло до стагнације у издавању грађевинских дозвола, а самим тим и до својеврсне блокаде грађевинске индустрије. Нови Закон о конверзији грађевинског земљишта се, између осталог, односи и на сва лица која су право коришћења грађевинског земљишта стекла у поступку приватизације, стечајног или извршног поступка. То значи да инвеститори који су право стекли током приватизације, неће моћи да то право пренесу на друга лица и инкасирају на вредности земљишта, већ ће бити у обавези да изврше конверзију по тржишној вредности земљишта. Исто ће важити и за српске бизнисмене који су куповали фирме с циљем да на њиховим местима граде некретнине. Треба нагласити да ће конверзију плаћати и друштвена предузећа, спортска друштва и сва лица коју су право коришћења израдње стекла до 13. маја 2003. године. Саветник у НАЛЕД-у Иван Радак оценио је да је одлука Уставног суда довела до тога да је већ неколико година грађевинско земљиште де факто блокирано за инвестиције, као и да ће нови закон омогућити даљу градњу, што је веома важно за инвеститоре који ће тек сада имати могућност да користе одредбу којом је прописано да корисници права на конверзију уз накнаду могу тражити његово претварање у право закупа грађевинског земљишта на 99 година. Тиме је, како истиче, тим лицима омогућено да остваре право да граде на том земљишту, без условљавања да прво стекну право својине.

– Законодавац је заправо омогућио бесплатну конверзију изграђеног земљишта, самим тим је корисник права на конверзију уз накнаду изједачен са свим другим лицима којима је дозвољена бесплатна конверзија и тиме се откључава градња – оценио је Радак.

По одредбама поменутог закона, уколико се врши конверзија изграђеног грађевинског земљишта, подносилац захтева ослобађа се плаћања накнаде за конверзију оног дела земљишта које се користи за редовну употребу објекта. Уколико је пак реч о неизграђеном земљишту, на њему се дозвољава дугорочни закуп, при чему закупнина за 99 година мора бити еквивалентна тржишној цени земљишта. Након што се на њему изгради објекат, купац може конвертовати своје право у право својине и тиме умањити цену конверзије за вредност изграђеног земљишта.

Доследном применом закона на читавој територији Србије успоставиће се право својине над грађевинским земљиштем, а прво коришћења, као наслеђе из прошлости, отићи ће у историју. Улагачи ће, осим правне сигурности, кроз тај закон као бенефит добити и брзо издавање дозволе за градњу, а тиме ће оживети грађевинска индустрија Србије. Када почне потпуна примена Закона, а то је 28. јул, сви корисници ће као услов за добијање грађевинске дозволе морати да изврше конверзију земљишта.

Инвеститори ће пожурити

Очекује се да заинтересовани инвеститори од краја овог месеца почну да подносе захтеве за конверзију, а уколико све буде ишло утврђеним темпом, може се очекивати раст инвестиција. Процењено је да ће већи део инвеститора пожурити да искористи своје право на изградњу по основу постојећег права коришћења. С друге стране, након што се конверзија спроведе, корисници ће постати власници земљишта и моћи ће њиме слободно да располажу, односно да своје право пренесу на лица која имају жеље да инвестирају у конкретну локацију.

Да 80.000 сезонаца не буду илегалци у пољопривреди

Аутор:Љ. Малешевић

У готово свим омладинским задругама тренутно је највише понуда за запошљавање сезонских радника у пољопривреди, али је интересовање веома мало: само у новосадским има око 400 таквих слободних радних места, а заинтересовани се могу пребројати на прсте једне руке. Већ неколико година пољопривредници у Војводини не могу да нађу сезонске раднике јер млади, због мале зараде – а она се креће од 1.200 до 1.500 динара дневно – као и тешких услова рада, заобилазе те послове.

Да је тешко наћи сезонске раднике за брање вишања, трешања, кајсија, бресака, јабука, крушака сведочи и Илија Тешић из Ечке, коме и ове године недостаје десетина радника. – Младима је 1.200 динара дневно мало – каже Тешић. – Посао није лак па и кад имам млађих сезонаца, то су обично они са села који су навикли да раде, али њих је све мање у провинцији. Млади из градова пре свега се стиде да дођу, проблем су им и путовања до воћњака и тежак рад. Невероватно је да нам као сезонци дођу старији људи из Врања, а ови који су ближе и имају снаге – седе код куће.

Процењује се да на сезонским пословима у пољопривреди у Србији годишње буде ангажовано око 100.000 људи, од чега око 80 одсто ради у сивој зони. Потпредседник Управног одбора НАЛЕД-а Бранислав Недимовић истиче да се кроз нови законски оквир мора решити питање сезонских радника у пољопривреди, али и другим областима. Он објашњава да у постојећим прописима постоји инструмент који регулише ангажовање сезонских радника, али да је због великог броја бирократских процедура, послодавцима лакше да их не користе, односно заобилазе.

– Тако, рецимо, за тродневни посао брања јабука послодавац сезонца мора да пријави у Фонд ПИО на почетку тог посла и да га ојави на крају, што га излаже трошку два пута у седам дана – истиче Недимовић. – Осим тога, најчешће се ради о фирмама које су ван седишта локалне администрације, што такође ствара додатни трошак. Због тога су све стране у незавидном положају: радници нису пријављени и немају здравствену заштиту, послодавци су у црној зони, а држава ништа не добија у буџету.

Због тога је НАЛЕД покренуо иницијативу за доношење новог закона који би регулисао ту област, а његова решења темеље се на систему ваучера. Недимовић каже да „не треба измишљати топлу воду” јер ефикасно решење већ постоји у Хрватској, где послодавац унапред купује ваучере, које потом, по обављеном послу, лепи на уговор о ангажовању сезонског радника.

– Уз то, радник на основу тог уговора, осим што је правно заштићен, може да упише и свој стаж. За доношење таквог закона, осим процедуралних ствари, потребна је и политичка воља. Закон може бити спреман у октобру-новембру, а до краја године може бити усвојен, што значи да би цео систем запошљавања сезонских радника могао функционисати већ у следећој пољопривредној сезони – каже Недимовић.

Здравствено осигурање

Ваучери за сезонске раднике би, уколико би били као они у Хрватској, осим што би омогућили право на здравствену заштиту и пензијско осигурање, штитили раднике и од повреда на раду, које су честе у воћњацима и на њивама.

У исто време, они би добродошли и послодавцима, који онда не би били принуђени на то да раде у сивој зони или да два пута недељно пријављују и ођављују сезонце или да имају проблема када они после једног дана напусте посао. На крају, корист од ваучера за сезонце има и држава јер део доприноса за ангажовање радника у воћњацима, повртњацима или на грађевини сливао би се у државни буџет.

Капитал тражи обучене раднике

Аутор:Љ. Малешевић

Неспорно је да је радна снага у Србији јефтина, и та чињеница је за послодавце веома важна. Но, и поред тога, велики део радних места остаје непопуњен.

Једноставно, данашње послодавце интересују практична знања и они због тога траже „готове” раднике. Ниво квалификације није само ниво образовања него и ниво стечених вештина, а мали број оних који су данас на евиденцији незапослених може се похвалити практичним знањем да одмах стане за машину или настави започету производњу.

По подацима сајта за понуду послова „Инфостуд”, на једно радно место у Србији пријави се чак 130 кандидата, од којих већина нема радно искуство и тешко може пронаћи неки пословни ангажман. Сама та чињеница јасно указује – а на то скрећу пажњу и на овом сајту – да су сва искуства вредна јер без њих данас тешко да било која незапослена особа, и поред доказаних квалификација, може добити радно место. Због тога се незапослени и усмеравају на стицање радног искуства па макар то чинили и кроз волонтирање или стажирање за малу или никакву плату.

Многи од преко 700.000 незапослених имају дипломе, било факултетске било средњошколске, али не и практична знања, а за послодавце ништа не значи њихов пристанак да раде за мале плате јер је потребно много времена да они почну да стварају и доносе профит фирми која им је дала радно место. Другим речима, мало је послодаваца који ће инвестирати у Србију само због тога што је радна снага јефтина уколико она нема потребна знања да одмах крене у стварање добити и производњу.

У многим европским државама сама диплома није гарант запошљавања. Послодавце интересује шта запослени зна и може да ради одмах по доласку на радно место, и то је заправо једино што су спремни да плате па је због тога често зарада на таквим радним местима већа од оне коју имају запослени с високим образовањем у државним службама. Управо због тога чак и они који имају факултетске дипломе често раде послове за које оне нису неопходне и битне. То што раде послове за које се нису школовали их не омета у каријерном напредовању на радном месту на којем су и да се додатно усавршавају за нешто што нису студирали. Многи дођу и до пензије радећи нешто што им је одредило тржиште, а не оно што су школовањем желели да постану.

Велики проблем у Србији је неусклађеност образовања и потреба тржишта рада, али и још дубоко укорењено веровање да је мерило за запошљавање диплома. Нико не може оспорити да је диплома битна и важна за свако занимање, али због лошег образовања она једноставно није

довољна. Залуд су уверавања стручњака да се дипломом не доказују стечене вештине, способности и степен самосталности у раду, што је практично све оно што послодавце данас интересује. Велики део кривице у томе сноси и сама држава, која није на време кренула да мења национални оквир квалификација и да га прилагођава тржишним условима и захтевима нових послодаваца.

Образовање пре свега

Због кашњења у промени начина образовања и припреме младих за савремено тржиште рада, Србија наредних година мора убрзано радити на увођењу европског оквира квалификација, који доноси виши ниво самосталности и одговорности школованих кадрова. Мандатар Александар Вучић најављује да ће управо образовање бити важан део његовог експозеа и будућег програма владе, а да суштина реформе у тој области мора да буде прављење моста између едукације и српске економије.

– Не интересује ме каква вам је диплома, већ шта знате, интересује ме умете ли да поставите ротор у хеликоптер, поправите водокотлић, да напишете тужбу – поручио је Вучић, додајући да о моделу образовања Србија треба да учи од Швајцарске, Немачке, Данске или Аустрије.

Пред стечајем 21.200 фирми

Аутор: С. БУЛАТОВИЋ

Српска привреда лане пословала у добитку од 1,2 милијарде евра, али је притиснута нагомиланим губицима. Свако четврто предузеће има губитке изнад висине капитала, укупно "тешке" 1.520 милијарди динара

СРПСКЕ фирме су после година пословања са губитком, лане коначно завршиле у "плусу" од 1,2 милијарде евра, па су изгледа окончале период осипања радне снаге. Лане су упослиле 21.360 више људи. Остварени профит, међутим, није довољан да надмаши губитке гомилане претходних година. Од 3.476 милијарди динара прикупљеног "минуса" привреде, чак 1.520 милијарди динара премашује висину капитала предузећа. Свакој четвртој фирми, а реч је о њих 21.200, зато прети стечај или ликвидација - подаци су из Саопштења о пословању привреде у 2015. Агенције за привредне регистре.

Највећи број предузећа је достигао профит, а међу њима су најбројнија она која послују по тржишним принципима. До зараде и даље не могу да дођу фирме у приватизацији и стечају и ликвидацији. Чак је и јавни сектор успео да пређе у "зелено". Од 485 јавних предузећа, позитивно је пословало њих 350. Смањили су број радника за 739.

- Јавна предузећа су у 2015. години евидентно штедела - објашњава Ружица Стаменквић, регистратор Регистра финансијских извештаја АПР. - Евидентан је и већи проценат наплате потраживања. Што се тиче фирми чији кумулативни губитак премашује вредност капитала, она су у изузетно тешкој ситуацији и њима прети стечај. Највећи део тог губитка, 41,5 одсто, остварила су микро предузећа. Трећина је код великих система, непуних 13 одсто мала и 12,3 одсто средња предузећа.

У српској привреди су проблематични извори финансирања. Подаци показују да је фирмама лане недостајало укупно 740 милијарди динара за финансирање сталне имовине и залиха. И они су надокнађени краткорочним задуживањем. Тако је порасла и задуженост. На сваки динар сопственог капитала, српска предузећа су у дугу од 1,84 динара. Многи су прибегли алтернативним изворима - неплаћању добављача.

- Поједина привредна друштва су терет финансирања пребацила на добављаче тако што им нису измиривала обавезе - напомиње Ружица Стаменковић. - Добављачи су зато у тешком положају и нови циклус производње су морали да финансирају из кредита. Тако се угрожавају здрава предузећа и почиње спирала великвидности. Непоштовање финансијске дисциплине се везује за јавна предузећа, моћне компаније и велике трговинске ланце. Привреда је оствареним добитком преокренула правац, али да би изашла из неравнотеже потребно је да послује са профитом и наредних година.

НЕ ПРЕДАЈУ ИЗВЕШТАЈЕ

Годинама уназад око 30.000 предузећа избегава законску обавезу и не подноси годишње финансијске извештаје. Тако је било и лане. Међу њима, међутим, већина и не остварује значајан промет.

- До 2013. године ства Тужилаштва је био да се подносе пријаве против предузећа која имају годишњи пормет већи од 500.000 динара, а не подносе извештај - објаснила је Ружица Стаменковић, регистратор АПР. - Таквих је увек било око 1.500. Од новог закона, став Тужилаштва је да се подносе пријаве против свих. Ми тренутно то радимо за све оне који нису поднели извештаје за 2014. годину.

Очи упрте у Торино

Аутори: М. Л. - П. Ж.

Вести из Торина данас ће са нестрпљењем чекати више од 3.200 породица радника запослених у "Фијатовој" фабрици у Крагујевцу

ВЕСТИ из Торина данас ће са нестрпљењем чекати више од 3.200 породица радника запослених у "Фијатовој" фабрици у Крагујевцу. Јер од раног јутра, у престоници италијанске ауто-индустрије, председник Владе Александар Вучић на састанку са директором "Фијата" за Европу и Африку Албертом Алтавиллом и његовим најближим сарадницима, покушаће да добије гаранције за останак овог аутомобилског гиганта у Србији и после 2018. године. Јасно је и да је намера српског председника Владе и да започне разговоре око производње другог модела возила, јер продаја "фијата 500Л" пада на светским и европским тржиштима, што је довело и до одлуке руководства "Фијата" да укине једну од три смене.

Од ових преговора зависи судбина великог броја запослених, не само у крагујевачкој фабрици "Фијат Крајслер аутомобили Србија" већ и код бројних коопераната ове италијанско-српске компаније. У међувремену, у крагујевачкој фабрици траје изјашњавање радника за добровољни одлазак уз стимулативне отпремнине које износе од 300 до 1.800 евра по години стажа.

- Први "пресек" пријављивања за добровољни одлазак знаће се 8. јула - каже за "Новости" Зоран Марковић, председник Самосталног синдиката - После тог рока видећемо шта даље и да ли ће се евентуално ићи на проглашење технолошког вишка.

"Лола" чека правду из Стразбура

Аутори: П. Ж. - С. Б.

Некадашњи радници чувеног металског комплекса не мире се са отказима и лошом приватизацијом. Бивши запослени у "Монтавар Лоли" тврде да их је послодавац незаконито отпустио. Угашено шест елитних фабрика

БИВШИ радници "Монтавар Лоле", њих 320, и даље се надају правди. Чекају хоће ли Европски суд за људска права у Стразбуру пресудити у њихову корист. Иза себе имају године суђења у којима су покушавали да докажу да им послодавац дугује више месечних плата и да их је

незаконито отпустио отеравши фирму у ликвидацију. Фирма која "издише" још од 2010. један је од резултата приватизације некада чувеног комплекса "Иво Лола Рибар".

Са судбином шест елитних фабрика и 18 зависних предузећа "Лоле" не могу ни данас да се помире бивши запослени окупљени у Удружењу "Лолинци". "Монтавар Лола" је настао приватизацијом фабрике "Лола Фабрика алатних машина" 2007. за 4,8 милиона евра. Купац је била "Нова метална" из Марибора, која је четири године касније ту фабрику понудила за 22,5 милиона евра.

- Реална вредност капитала ове фирме износи најмање десетоструко више - тврди Михаило Сарић, председник протестног одбора отпуштених радника. - Фабрика алатних машина је у оквиру "Лола система" била лидер у производњи савремених машина. Годишњи извоз је достигао до 60 милиона долара, а више од 60 одсто је постизала "Фабрика алатних машина". Купац је, међутим, за багателне паре дошао у посед фабрике за чији програм није имао никаквог претходног искуства и знања. Последице су се одмах виделе. Замирао је програм алатних машина, а све више је форсирана производња простих заварених конструкција. Врхунски мајстори премештани су на послове нижег степена сложености уз отпуштање једног броја радника.

Удружење "Лолинци" тврди да власник "Монтавар Лоле" није поштовао уговорну обавезу, да је демонтирао више капиталних машина без којих није било могуће остваривање основне делатности.

- Кроз ову трговину власник је остварио вишемилионску незакониту зараду - додаје Сарић. - Колико је било нелогичности у процени вредности имовине, најбоље показује податак да је "гентри" машина, која је тада била чудо технике, процењена и плаћена у приватизацији 90.000 евра. Купац је њу одмах препродао за 650.000 евра. До овакве незаконите трговине не би дошло да су надлежни у "Лола систему" контролисали понашање купца. Пошто нико од званичника није реаговао, Удружење "Лолинци" је 2010. Агенцији за приватизацију поднело захтев за раскид приватизације.

И ту настаје права збрка. Агенција се обратила руководству "Лола система" и преко њега тражила да се о наводима изјасни власник "Монтавар Лоле". Он то није учинио, па је "Лола систем" чекала да Агенција провери наводе "Лолинаца".

- Власник "Монтавар Лоле" је притиснут великим дуговима и вишемесечном блокадом фирме покренуо поступак њене ликвидације - додаје Сарић. - Одмах је поделио масовне отказе за свих 320 запослених радника. Ликвидација и даље траје, а он ради преко своје прве фирме "Монтавар Метална Лола".

БЕЗ ОДГОВОРА

Наводе чланова Удружења "Лолинаца" покушали смо да проверимо у предузећу "Монтавар Метална Лола" које је уписано као стопроцентни власник предузећа "Монтавар Лола".

Одговор, нажалост, нисмо успели да добијемо.

ЕПС болна тема - 15 година се прича, а мало се ради

Извор: Н1

Реструктурирање ЕПС-а, смањење трошкова пословања и повећање цене струје су теме о којима се више говори, него на којима се ради. Према признању мандатара, у аранжману са ММФ-ом ЕПС је најболнија тема, а стручњаци за Н1 упозоравају да ће ово јавно предузеће тешко остати финансијски одрживо ако број запослених не буде смањен до краја године. Социјално пословање ЕПС-а, прекомерно запошљавање и цена струје били су на агенди за хитно решавање још пре 15 година, па времена за чекање више нема. Директор Светске банке у Србији упозорава: ЕПС троши превише на плате запослених и то је једна од највећих ставки у пословању.

"Тешко да ће постати финансијски одржив, ако број запослених не буде смањен до краја године, и ако се трошкови за плате не смање за 15 одсто у периоду од пет година. Без примењеног плана консолидације, ЕПС ће до краја 2019. године имати дуг од скоро две милијарде евра, што је више него дуг Србијагаса", каже Тони Верхеијен, директор Светске банке у Србији.

ЕПС је до сада три пута одлагао достављање систематизације, а предлог Светске банке је дефинисати радна места која нису неопходна, уместо смањења плата за 15 одсто свим запосленима. Редуковање броја запослених у ЕПС-у, додају, је само један од елемената финансијске консолидације.

Међу осталима су: цене, велики губици у трансферу електричне енергије, недостатак инвестиција, јавне набавке и реорганизација у пословању.

Реформа Електропривреде треба да доведе до тржишног пословања, поручује члан Фискалног савета Никола Алтипармаков.

"Свакако да има вишкова, свакако да има нерационалности и сама цена струје кад се поредимо са регионом није довољно рентабилна у Србији да би могла да омогућава ЕПС-у да инвестира у нова постројења струје, тако да ту свакако има огромних проблема које треба решавати", наводи.

После састанка с ММФ-ом прошле недеље порука мандатара: ЕПС је најтеже питање у склопу аранжмана.

"Како ћемо да проведемо ствари у ЕПС-у, како ћемо да извршимо рационализацију у ЕПС-у, другачију систематизацију, биће тешко али морамо тиме да се бавимо", рекао је Александар Вучић 21.06.2016.

Програм ММФ-а за приоритет поставља реорганизацију ЕПС-а и систематизацију до краја јула, а међу кључним очекивањима је и дефинисање цена до краја године.